

***Rachel Labastie and Nicolas Delprat.
Het obscuur onderwerp van de
duidelijkste verlangens***

***Jeanne and Georges Vercheval.
Een portret zit er in***

16.11.24 → 02.03.2025

Algemene presentatie

Twee tentoonstellingen onder het teken van verbondenheid!

Dit herfst- en winterseizoen 2024-2025 is gewijd aan de verbondenheid tussen enerzijds twee kunstenaars, en anderzijds twee prominente culturele figuren uit La Louvière.

De kunstenaars Rachel Labastie (1978) en Nicolas Delprat (1972) volgen elk hun eigen artistieke carrière en delen tegelijk hun leven en hun atelier. Wanneer ze over hun werk praten, bevestigen ze dat ze zich verrijken door elkaars aanwezigheid en het perspectief dat de ander op hun werk heeft. Om deze intieme synergie weer te geven, werd het koppel uitgenodigd om hun schilderijen en sculpturen in dialoog te laten treden met de museumruimtes. In dezelfde geest worden Jeanne (1939) en Georges Vercheval (1934) in een tentoonstelling gepresenteerd, waarin feministisch activisme, fotografie en keramiek op een ongewone manier samenkomen. Hij was ook getuige van een generatie kunstenaars, waaronder veel keramisten. Door hun wederzijdse steun gedurende decennia vochten Jeanne en Georges ook andere gelijktijdige strijdpunten, waarvan de laatste de oprichting van het Museum voor Fotografie in Charleroi was, dat Georges tot 2000 leidde. Georges en Jeanne wonen in La Louvière en zijn trouwe vrienden van Keramis sinds de opening in 2015.

Behalve hun artistieke dimensie, benadrukken deze twee tentoonstellingen de constructie van werken die zijn gevormd door generositeit, doorzettingsvermogen en het delen van complementaire persoonlijke middelen.

Rachel Labastie en Nicolas Delprat

Het obscuur onderwerp van de duidelijkste verlangens

Geboren in Bayonne in 1978, is Rachel Labastie afgestudeerd aan de École Nationale Supérieure des Beaux-Arts de Lyon. Ze maakt sculpturen en installaties waarin de aanwezigheid van klei, gebakken of ongebakken, een dominante rol speelt. Haar werk bevindt zich, volgens Marie-Laure Bernadac, in een «overgangstoestand van transformatie, van metamorfose, die ons doet zien en voelen voorbij de uiterlijke verschijningsvormen». Het werk van de kunstenaar is vooral rijk aan autobiografische tonen en het perspectief dat zij heeft op bepaalde vrouwen, al dan niet beroemd, in de geschiedenis van de mensheid. In de herfst van 2022 presenteerde de kunstenaar «Femme proue» bij Keramis, een werk geïnspireerd door de gedwongen ballingschap van 519 vrouwen die naar Frans-Guyana werden gestuurd om de nieuwe Franse kolonie te bevolken. Rachel behandelt breder de vervreemding van vrouwen door de maatschappij, het kolonialisme en de vraag naar het heilige in kunst en natuur. Praktiserend in performance, haalt ze haar inspiratie onder andere uit haar zigeuneroorsprong, wat ons blik buiten de gebaande paden van de hedendaagse kunst stuurt.

Geboren in Rennes in 1972, is Nicolas Delprat afgestudeerd aan de École Nationale des Beaux-Arts de Lyon. Zijn schilderkunst berust op de waarde van het licht en de dubbele status ervan als zowel onderwerp als object. De kunstenaar bevraagt de representatie van licht in de kunst, van de uitvinding van de fotografie tot de fysieke aanwezigheid ervan in de minimalistische kunst van de tweede helft van de 20ste eeuw. In zekere zin volgt hij een pad dat werd getrokken door Dan Flavin of James Turrell, twee beschermheiligen voor de kunstenaar. Keramis, een ruimte waar licht domineert, is voor deze schilder die ook speelt met de ruimtelijke overgangen en de articulaties tussen binnen en buiten, een bijzonder belangrijke plaats voor experimentatie.

Rachel Labastie en Nicolas Delprat, die inmiddels ervaren zijn in het duoformat, presenteren hun werk in een geïntegreerd scenografisch concept, waarin de artistieke identiteit van ieder van hen behouden blijft, zelfs versterkt door de aanwezigheid van de ander en de architectuur van de ruimte.

Het obscuur onderwerp van de duidelijkste verlangens

bezoekersgids

Zij is keramiste en beeldhouwster, hij is schilder. Als koppel delen Rachel Labastie en Nicolas Delprat sinds 2011 een atelier in Brussel. De tentoonstelling van Rachel Labastie en Nicolas Delprat heeft een dubbele doelstelling. Ten eerste is het de bedoeling om een dialoog tot stand te brengen tussen de werken van de twee kunstenaars, die sterk van elkaar verschillen, zowel in technieken als in thematische benaderingen. Ten tweede beoogt de tentoonstelling indirect de sterke band te benadrukken die de kunstenaars zowel in hun dagelijks leven in het atelier als in hun bestaan verbindt. Deze fictieve dimensie komt voort uit wat het samenspel van hun werken "anders" voortbrengt, met een nieuwe syntax die een ruimte schetst waarin hun verbondenheid centraal staat, voorbij hun kunst als uiting van de realiteit.

Rachel Labastie, geboren in Bayonne in 1978, studeerde af aan de École Nationale Supérieure des Beaux-Arts in Lyon. Ze maakt sculpturen en installaties waarin de aanwezigheid van aarde, gebakken of ongebakken, overheerst. Haar werk bevindt zich volgens Marie-Laure Bernadac in een "transitieve staat van transformatie en metamorfose, die ons verder laat kijken en voelen dan de schijn van dingen." Haar oeuvre is rijk aan autobiografische tinten en haar kijk op bepaalde vrouwen, soms beroemd, soms anoniem in de geschiedenis van de mensheid. In de herfst van 2022 presenteerde de kunstenaar *Femme Proue* in Keramis, een werk geïnspireerd door de gedwongen ballingschap van 519 vrouwen die naar Frans-Guyana werden gestuurd om de nieuwe Franse kolonie te bevolken. Rachel behandelt bredere thema's zoals de vervreemding van vrouwen door de maatschappij, kolonialisme en de vraag naar het heilige in kunst en natuur. Als performer put zij inspiratie uit haar zigeunerwortels, waarmee zij ons blikveld verlegt buiten de gebaande paden van de hedendaagse kunst.

Nicolas Delprat, geboren in Rennes in 1972, studeerde af aan de École Nationale Supérieure des Beaux-Arts in Lyon. Zijn schilderkunst draait om de waarde van licht en zijn dubbele rol als onderwerp en object. De kunstenaar onderzoekt de representatie van licht in de kunst, vanaf de uitvinding van de fotografie tot zijn fysieke aanwezigheid in de minimalistische kunst van de tweede helft van de 20e eeuw. Hij volgt in zekere zin een pad dat is uitgezet door Dan Flavin en James Turrell, twee belangrijke inspiratoren voor de kunstenaar. Met licht als dominerend element is Keramis een belangrijke experimentele ruimte voor deze schilder, die ook speelt met ruimtelijke overgangen en de verbindingen tussen binnen en buiten.

Rachel Labastie en Nicolas Delprat zijn ervaren in dit soort samenwerkingen; deze tentoonstelling is hun zesde duo. Zij presenteren zich binnen een geïntegreerd scenografisch concept waarin de artistieke identiteit van ieder behouden blijft en zelfs wordt versterkt door de aanwezigheid van de ander en de architectuur van de ruimte.

hal

ND, Dan Evolution 8, 2019

RL, Des forces, 2017

Als introductie op het werk van beide kunstenaars gaan deze werken met elkaar in dialoog rond het thema van verbinding en de krachten die nodig zijn om elkaar te ondersteunen.

De schildering van Nicolas Delprat verwijst naar het werk van de Amerikaanse kunstenaar Dan Flavin (1933). Het geproduceerde beeld wordt doorkruist door twee sporen van een roller, wat de kracht van de schilderkunst benadrukt in relatie tot de minimalistische keuze voor neonlicht, een materiaal dat vaak in het minimalisme wordt gebruikt.

De handen die elkaar ondersteunen zijn die van de ouders van Rachel Labastie, uit Carrara-marmer gehouwen. Ze vormen een beeld van zuiverheid, solidariteit en kracht, een metafoor voor de voortdurende inspanning van mensen tegen de tand des tijds en de waanzin van de mensheid.

white box

RL, Haches, 2013-2024

ND, James, put back 5, 2021

De bijl is een werktuig om hout te splijten, een instrument dat kracht of zelfs bruutheid vereist. Voor Rachel Labastie is het zowel een werktuig van beschaving, in de zin van zowel opbouw als afbraak. Hier verwonden de bijlen de tentoonstellingswanden en herinneren ze aan andere bewegingen. Ook de schilder is een *homo faber*. De vervorming van de werktuigen roept vragen op over hun materialiteit. Tijdens het bakken zijn ze verdraaid, wat twijfel zaait over de krachten die nodig waren om ze in de lucht te fixeren.

In de schildering uit de serie *James* legt Nicolas Delprat een vorm vast, of eerder de herinnering aan een verlicht ruimtebeeld dat op het netvlies van een verblind oog achterblijft. Vertrekkend van een zwarte achtergrond om het wit – het licht – naar voren te halen, definieert de schilder een niet-perspectivisch veld binnen de ruimte van de voorstelling. Deze plek is vluchtig, ijl, zonder diepte en voortdurend in beweging. Terwijl de bijlen stoten tegen het neutrale oppervlak, opent een venster zich naar een ander, ontoegankelijk venster: dat van de mentale ruimte van de schilderkunst. Deze eerste schildering fungeert ook als inleiding op de unieke museumruimte van Keramis, ontworpen voor werken die niet bang zijn voor licht en waarin het oog zich verliest in een juxtapositie van openingen en glazen wanden, met een samenspel van reflecties en overlappingsen.

**RL, Clous de Fondation,
2023-2024**

Kleien funderingsnagels zijn ontdekt tijdens opgravingen in Sumer en Mesopotamië. Ze gaven aan dat de gebouwen eigendom waren van goddelijke krachten. Deze voorouders van "eerste stenen" hadden als doel een plek voor altijd te markeren met de boodschappen die ze droegen. Rachel Labastie maakt er sculpturen van, gemarkeerd met inscripties die op de tentoonstellingswanden worden weergegeven om bezoekers te informeren. De gevormde, expressieve, soms antropomorfe nagels worden gepresenteerd als trofeeën of archeologische relikwieën, zorgvuldig geplaatst voor optimale museale waardering.

ND, Lost control 1, 2024

Aan de rechterkant, tussen het grote excentrieke raam en de kleine opening van het oorspronkelijke gebouw, plaatst Nicolas Delprat het eerste werk uit de serie *Lost Control 1*. Het is zeldzaam om werken tussen ramen op te hangen, vooral omdat ze dan tegen het licht in worden geplaatst. Hier speelt de kunstenaar met dit paradoxale effect dat door het onderwerp van zijn schilderij wordt opgeroepen. Het licht verschijnt achter een kruising, waardoor een vluchtige illusie ontstaat van de fictieve natuur van de ruimte erachter, terwijl deze in werkelijkheid deel uitmaakt van het openbare plein. De volgende werken in de reeks, *Lost Control n°2 tot n°5*, worden in een zigzagpatroon opgehangen, wat een soort camerabeweging creëert waarin het oorspronkelijke beeld groter wordt, zichzelf begint te draaien en uiteindelijk abstraheert tot alleen een detail overblijft.

RL, Entrave de cou, 2020

Deze porseleinen sculptuur, van grote kwetsbaarheid, stelt een halsboei voor. Het thema van de halsboei is belangrijk voor de kunstenaar. Het symboliseert onderdrukking, gevangenschap en pijn. De metalen halsboei, met stralende punten, verhinderde ontsnapping door het risico op verwondingen. Rachel Labastie ontdekte in haar onderzoek dat gevluchte slaven in Amerika, de Antillen en de Mascarenen "marrons" werden genoemd. Dit werk werd in 2020 gemaakt, tijdens de wereldwijde gezondheids crisis. Destijds werd de halsboei ook door slavenhouders gebruikt om de verplichte afstand tussen lichamen te handhaven, een vereiste die deed denken aan de gezondheidsmaatregelen van die tijd.

ND, Dynamique 4, 2020

De beweging van de verfspatten roept het excentrieke karakter van de halsboei op. In dit tweeluik suggereert Nicolas Delprat een fictieve, niet-euclidische richting van het midden naar buiten, waarmee hij een onmogelijke perspectivische ruimte creëert.

RL, Entrave collective, 2012

De grote ketting van tien meter lang spreekt over collectieve gebondenheid en de eenheid van sociale lichamen tegenover dwang. Met deze werken, geïnspireerd door echte objecten uit musea die zijn gewijd aan mensenhandel, herinnert de kunstenaar ons eraan dat slavernij in sommige landen nog steeds bestaat, net als elders. Meer in het algemeen heeft vervreemding tegenwoordig andere, immateriële en waarschijnlijk nog krachtigere vormen aangenomen.

ND, James, put back 2 et 3, 2024, 2020

In dit tweeluik benadrukt Nicolas Delprat de intensiteit van het licht dat de zwarte zones met bloedrode tinten degradeert. Ondanks de aanwezigheid van kleur blijft het chromatische palet van de kunstenaar uiterst beperkt, om licht als het hoofdonderwerp van zijn schilderij centraal te houden. Hier introduceert hij een vreemd element: een spoor van het maakproces. In het midden is de herinnering aan afplaktape zichtbaar. Nicolas werkt met een spuitpistool, waarbij hij meerdere lagen verf over elkaar aanbrengt. Het tweeluik kan echter op een andere manier worden gepresenteerd, met de lichtzones aan de buitenkant, waarmee het mechanisme en de logica van een abstracte, koude benadering worden benadrukt.

ND, Dynamiques 3 , 2020

ND, James evolution 1, 2022

Aan weerszijden van de opening naar de ovenzaal onderzoeken deze twee werken hoe structuren elkaar kunnen tegenspreken en tegelijkertijd de ruimte opnieuw definiëren. De titel *James* verwijst naar James Turrell (1943), een Amerikaanse kunstenaar die sinds 1966 «sensorische omgevingen» creëert door licht in ruimten en locaties te projecteren.

RL, Bottes, 2013

Vier paar laarzen zijn tegen de tentoonstellingswanden geplaatst. Bezoekers van Keramis herinneren zich misschien dat deze laarzen in 2015 werden tentoongesteld tijdens de openingsshow van het museum, *On Fire – Arts et symboles du feu*.

Gemaakt van steengoed, verwijzen deze aanvankelijk rubberen laarzen naar de terugkeer van een industrieel object naar de essentie van de materie, naar de oorspronkelijke, ruwe staat waarin het niets meer is dan modder. Hoewel de mythe van Prometheus niet ver weg is, richt Rachel Labastie zich op het uiterlijk van dingen, op beschermende uitrusting die vuil wordt om ons te beschermen. Vaak verguisd vanwege de associatie met arbeid, verschijnen laarzen opnieuw als een bourgeois modeaccessoire in de badplaatscultuur. Met een speciale baktechniek en rookverkleuring met metaal of hout bereikt de kunstenaar deze gevlamde kleurschakeringen van goud, grijs en zwart.

RL, Série de coups, bijgravure, 2018

De kunstenaar visualiseert de gewelddadige beweging van een bijlslag op het oppervlak van een koperen plaat die als drukvorm dient. Ze werkt in opeenvolgende stappen: slaan, inkten, afdrukken en vervolgens herhalen op hetzelfde vel. Het beeld roept sporen op van zweepslagen op het lichaam van gemartelden.

RL, Coeur noir, 2021

RL, Scènes d'intérieur (SI03), textielwerk, 2023

De ets en droge naald op papier stelt op verontrustende wijze het hart voor, niet als orgaan, maar als een onafhankelijk subject, tegelijkertijd visceraal en plantaardig.

In het tweede werk, geïnspireerd door het inwendige van het menselijk lichaam, verwijst Rachel naar de planten- en natuurrijk. Het kleurenspeel van rode en bruine draden roept de traditie van 18e-eeuwse wandtapijten en hun decoratieve motieven (galante scènes, jachtpartijen, pastorale landschappen) op. Door haar technische aanpak krijgt het triviale onderwerp een nieuwe pracht en wordt het lichaam ditmaal van binnenuit gevierd.

RL, 3 werken uit de serie Arbres racines. ND, James Put Back evolution 1

In deze versie, met zijn spontane karakter, roept de beweging van de verfspatten de schijnbare organiciteit op van wortels die door hun vreemde proporties monsterlijk worden.

Het idee van een wandelende boom is geïnspireerd door de waarneming van mangroven, bomen typisch voor getijdengebieden, die hoog op hun wortels staan en lijken te kunnen bewegen. Voor hun verspreiding groeien de zaden van mangroven op de boom en vallen ze vervolgens in de modder om wortel te schieten.

RL, Sans titre, 2020

Over het thema boomwortels, en verwijzend naar mythologie, toont dit werk een metamorfose van plantaardig naar menselijk: een deel van de wortel verandert in een menselijk ledemaat. In Ovidius' **Metamorfofen** verandert Daphne, door haar voeten wortelend, in een laurierboom. Rachel Labastie gebruikt hier een techniek waarbij ze klei mengt met vet om uitdroging te voorkomen.

RL, *Djelem Djelem*, 2012

De wilgenhouten wiel herinnert aan het vlechtwerk, een typisch Roma-ambacht dat verwijst naar de familieoorsprong van de kunstenares. Het draaiende wiel symboliseert het lot, in dit geval het tragische lot van een nomadisch en vervolgd volk. Het object draagt de sporen van de performance die werd vastgelegd op de avond van de vernissage, waarin Rachel Labastie zich voortbewoog over een laag ongebakken klei terwijl ze traditionele liederen zong. Dit werk benadrukt het belang van handelingen en gebaren als culturele referenties.

petite nef

RL, Des forces, 2024

ND, Entre deux, astéroïde, 2014

De installatie in de ruimte van twee elementen uit de serie *Des forces* sluit aan bij het schilderij met als onderwerp een asteroïde, een hemellichaam dat zich voortbeweegt in de oneindige ruimte waar perspectief niet meer van toepassing is. De blauwe spanbanden zijn bewust gekozen om te verwijzen naar het industriële object en de dwang die wordt opgelegd door de arbeidsdeling en de mechanisering van productiemiddelen.

ND, Minimal light 3, 2017

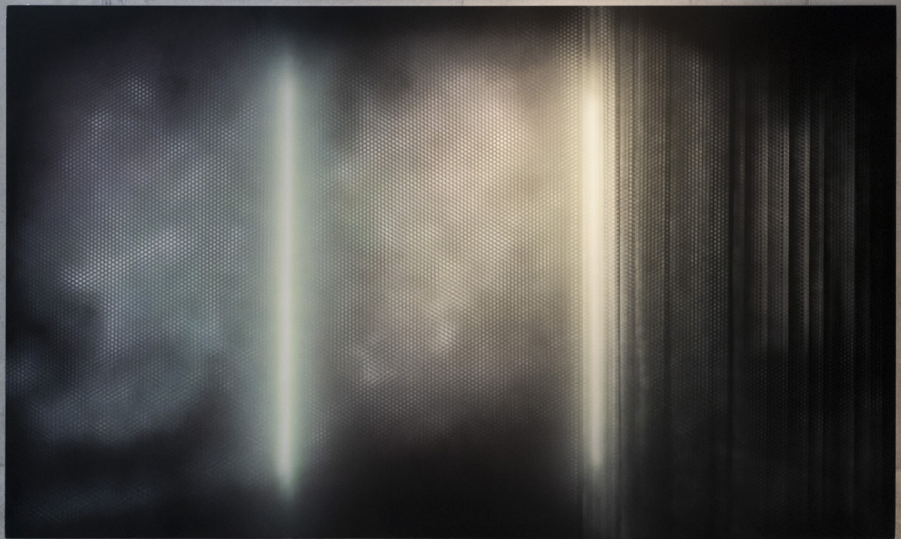
ND, Zone 1 à 3, 2017

In deze serie speelt de kunstenaar met rasterpatronen die met sjablonen zijn gemaakt. Op dit grote formaat suggereert hij een draperie door een modulatie aan de linkerkant, waarmee hij de verwijzing naar een echt object elimineert. In de drie werken *Zone* wordt het raster eerder gesuggereerd en roept het een gevoel van opsluiting op, een terugkerend thema bij deze kunstenaars.

RL, Femme-Proue, 2021

In 2021 creëerde Rachel Labastie (*Bayonne, 1978*) *Femme-Proue*, een werk geïnspireerd door het tragische lot van jonge vrouwen in het Frankrijk van de 19e eeuw. Gevangen in penitentiaire instellingen in Frankrijk, werden 519 vrouwen, veroordeeld voor kleine misdrijven, weggehaald bij hun families en naar Guyana gestuurd met als doel de nieuwe Franse kolonie te bevolken. Eerst werden zij ondergebracht in religieuze heropvoedingsinstellingen, waar zij gedwongen werden te trouwen en vaak een tragisch lot kenden. Deze geschiedenis, die recent herontdekt werd, bracht aan het licht dat zij uit bevolkingsregisters verdwenen na het uitwissen van hun burgerlijke staat. De kunstenaar heeft het thema van de scheepsboegbeeldfiguur aangepakt. Oorspronkelijk waren de vrouwelijke figuren die op de boeg van schepen werden gebeeldhouwd (zoals de figuren geschilderd op Amerikaanse bommenwerpers tijdens de Tweede Wereldoorlog) triomfantelijk. Hier is de vrouw echter geketend, veroordeeld tot de buitensporige last die de staat en de moraal van haar tijd haar oplegden. Het porseleinen gedeelte werd

vervaardigd in de ateliers van het CRAFT (Centre des Arts du Feu et de la Terre) in Limoges, terwijl de houten sculpturen werden gemaakt door de *Compagnons du Devoir et du Tour de France*.

exhibition labels

receptie

Dan, évolution 8

Nicolas Delprat

2020

Acryl op doek

Serie DES FORCES, DFMN 1

Rachel Labastie

2017

Sculptuur, Carrara-marmer en spanbanden

white box

James, put back 5

Nicolas Delprat

2021

Acryl op doek

Envolée de haches

Rachel Labastie

2013 - 2024

Steengoed

Serie Clous de

fondation, Caregivers

Rachel Labastie

2024

Sigillata-keramiek

Caregivers, repairers whose gestures and care are the fragile cement of our civilizations. Building the frail but indispensable bulwarks

against inhumanity. They have built, they are still building and they will forever restore these citadels.

Zorgverleners, herstellers wier

gebaren en zorg het fragiele

cement van onze beschavingen

zijn. Zij bouwen de kwetsbare

maar onmisbare bastions tegen

de onmenselijkheid. Ze hebben

gebouwd, ze bouwen nog steeds en

ze zullen deze citadellen voor altijd

herstellen.

Serie Clous de fondation,

Aux aidants

Rachel Labastie

2024

Gerookte sigillata-keramiek

Aidants, réparateurs dont les gestes

et les soins sont le ciment fragile

de nos civilisations. Bâtissant

les frêles mais indispensables

remparts à l'inhumanité. Ils ont

construit, ils construisent encore et

ils restaureront pour toujours ces

citadelles.

Serie Clous de fondation, Aux

musiciens

Rachel Labastie

2024

Sigillata-keramiek

Musiciens, enchanteurs, dont l'agencement des sons dans

l'espace et le temps crée le mortier des sociétés humaines. Composant des murailles primordiales et éphémères absorbant et recomposant l'assourdissant chaos du monde. Ils ont construit, ils construisent encore. Et ils restaureront pour toujours ces bastions.

Muzikanten, betoveraars, wier ordening van geluiden in ruimte en tijd het cement van menselijke samenlevingen creëert. Ze componeren primaire en vergankelijke muren die het oorverdovende chaos van de wereld absorberen en opnieuw samenstellen. Ze hebben gebouwd, ze bouwen nog steeds. En ze zullen deze bastions voor altijd restaureren.

Serie Clous de fondation, Aux poètes III
Rachel Labastie
2024
Sigillata-keramiek

Poètes, architectes dont les mots sont les briques d'un temple invisible, héros, passeurs œuvrant à édifier la contre-force à la brutalité du monde. Ils ont construit, ils construisent encore et ils restaureront pour toujours ce sanctuaire.

Dichters, architecten wier woorden de bakstenen zijn van een onzichtbare tempel, helden, overbrengers die werken aan het opbouwen van de tegenkracht tegen de brutaliteit van de wereld. Ze hebben gebouwd, ze bouwen nog steeds en ze zullen dit heiligdom voor altijd restaureren.

Lost control 1 to 5
Nicolas Delprat
2024
Acryl op doek

Serie Bottes B4, B5, B7, B8, B9
Rachel Labastie
2013
Gerookt steengoed

James, put back 2 and 3
Nicolas Delprat
2024
Acryl op doek

Entrave de cou, EC3
Rachel Labastie
2020
Gemodelleerd porselein

Dynamique 4
Nicolas Delprat
2020
Acryl op doek

Dynamique 3
Nicolas Delprat
2020
Acryl op doek

James évolution 1
Nicolas Delprat
2022
Acryl op doek

Entrave collective
Rachel Labastie
2012
Gemodelleerd porselein

Série de coups
Rachel Labastie
2018
Bijlgravure op koperplaat - afdruk
op papier

Cœur noir
Rachel Labastie
2021
Gravure, ets en droge naald
Collectie van de artiest

Scènes d'intérieur, SI03
Rachel Labastie
2023
Geweven werk

James, put back évolution 1
Nicolas Delprat
2022
Acryl op doek

Serie Arbres racines, AR01 to AR03
Rachel Labastie
2023
Steengoed, porselein slib en
vergulding met koperfolie

Djelem djelem
2014
Wilgentakken en motor

Installation instable
2024
Grond van gedroogde klei
Video-performance van 15
november 2024
Rachel Labastie
Zonder titel
Rachel Labastie
Non-drying clay and wood
2023

Entre deux, astéroïde
Nicolas Delprat
2014
Acryl op doek

Serie DES FORCES, DFMN 5 and 6
Rachel Labastie
2024
Sculptuur, zwart marmer en
spanbanden

Minimal light 3
Nicolas Delprat
2017
Acryl op doek

Femme proue
Rachel Labastie
2021
Hout en porselein

Zone 1 to 3
Nicolas Delprat
2018
Acryl op doek

Jeanne en Georges Vercheval

Een portret zit er in

Afgelopen najaar was Georges Vercheval, de fotograaf, bezig met het sorteren van zijn archieven. Met de bedoeling ze te schenken aan Keramis, verzamelde hij een reeks reportages die hij maakte van keramisten actief in de jaren 1960-1970. Gedurende deze periode voelde Georges Vercheval zich als fotograaf meer verbonden met keramisten, graveerders en wevers dan met schilders en beeldhouwers, omdat hij zich aantrok tot de ambachtelijke disciplines.

Deze fascinerende zwart-witportretten die in de eerste helft van de tentoonstelling worden getoond, brengen de kunstenaars in hun dagelijkse werkplek in beeld. Deze documenten zijn waardevol voor Keramis, aangezien veel van het werk van deze kunstenaars aanwezig is in de collecties van het museum. Bovendien onthullen deze portretten de gezichten van kunstenaars die vandaag de dag niet meer onder ons zijn.

De afgelopen jaren hebben Georges en Jeanne Vercheval ook keramiek van Marc Feulien (1943-2005) en een compositie van Monika von Boch (1915-1993), een fotografe en vriendin van de familie van de oprichters van de La Louvière faïencerie, aan het museum geschonken. Naast deze band met het museum, werpt de tentoonstelling ook indirect een licht op de feministische strijd van Jeanne Vercheval, oprichtster van de Marie Mineur in Wallonië, en de strijd die zij samen met Maria Moreau, een syndicaliste die ontslagen werd door de faïencerie Boch om haar geëngageerde standpunten, voerde.

exhibition labels

MUR DESIGN

Zonder titel
Cécile Delhaye
1976
Geglazuurd steengoed
Collectie van de Federatie Wallonië-
Brussel

Zonder titel
Cécile Delhaye
Niet gedateerd
Geglazuurd steengoed
Collectie van de Federatie Wallonië-
Brussel

Zonder titel (3 vazen)
Claude Delhaye
Geglazuurd steengoed
1982-1985
Collectie van de Federatie Wallonië-
Brussel

Buste
Francis Behets
1979
Chamotte-steengoed
Collectie van de Federatie Wallonië-
Brussel

Zonder titel
Mirko Orlandini
1985
Geglazuurd steengoed
Collectie van de Federatie Wallonië-

Brussel

Zonder titel
Mirko Orlandini
1981
Geglazuurd steengoed
Collectie van de Federatie Wallonië-
Brussel

Tête
Pierre Caille
1964
Geglazuurd steengoed
Collectie Keramis – Donatie van de
vzw Pierre Caille

Hedendaagse zaal

Planète n°1
Nadia Pasquer
1991
Gepolijste klei
Collectie van de Federatie Wallo-
nië-Brussel

Planète n°2
Nadia Pasquer
1991
Gepolijste klei
Collectie van de Federatie Wallo-
nië-Brussel

Capteur de lune
Nadia Pasquer
1991
Gepolijste klei

Collectie van de Federatie Wallo-
nië-Brussel

Wicked Flower 5

Clémence Van Lunen

2012

Geglazuurd steengoed

Collectie van de stad La Louvière

Girelle

Elisabeth Lincot

2023

Geglazuurd steengoed

Collectie Keramis

Jurk

Maryse Caille

Niet gedateerd

Stof

Collectie Keramis – Donatie van de
vzw Pierre Caille

Zonder Titel

Mean Florin

2018 (?)

Geglazuurd keramiek

Privécollectie

Zonder Titel

Marilyn Levine

Niet gedateerd

Steengoed

Collectie van Frank Steyaert

Hotel échelle

Alice Lothon

2021

Geglazuurd steengoed

Collectie Keramis

Et si c'était du miel

Coralie Courbet

2016

Geglazuurd steengoed

Collectie Keramis

Het atelier van Gisèle Buthod-Gar-
çon – Raku-bakken

Foto van Joëlle Mayer et Gilles Les-
canff

Demoiselle

Gisèle Buthod-Garçon

1989

Vuurvaste klei

Collectie van de Federatie Wallo-
nië-Brussel

Zonder Titel (Twee Apen)

Ann Cape-Podolsky

1960

Geglazuurd keramiek

Collectie van de Federatie Wallo-
nië-Brussel

Zonder Titel

Marie-Henriette Bataille

Ca. 1950

Geglazuurd steengoed

Collectie van de Federatie Wallo-
nië-Brussel

<i>Grote turquoise vaas</i>	2019
Sophie Van Saltbommel	Geglazuurd steengoed
2000	Collectie van de stad La Louvière
Geglazuurd steengoed	<i>Big White Pot</i>
Collectie van de artiest	Hella Jongerius
	1997
<i>I am too</i>	Porselein
Deirdre McLoughlin	Collectie van het Musée royal de
Ca. 2011	Mariemont
Gepolijste klei	
Collectie van Frank Steyaert	<i>Red White Vase</i>
	Hella Jongerius
Koffieservies	1997
The Claydies	Porselein
	Collectie van het Musée royal de
2005	Mariemont
Geglazuurd faience	
Collectie Keramis	Zonder Titel
	Irène Zach
<i>High Tea Pot</i>	1946-1951
Wieki Somers	Geglazuurd steengoed
2003	Collectie Keramis
Faience en huid	Zonder Titel
Collectie van het Musée royal de	Françoise Pétrovitch
Mariemont	2017
	Geglazuurd faience
<i>Houser n°29</i>	Privécollectie
Noemi Niederhauser	
Niet gedateerd	<i>Sleeper on Tock</i>
Geglazuurd keramiek	Judy Moonelis
Collectie Keramis	1980
	Geglazuurd faience
	Collectie van Frank Steyaer
<i>Hula hoop</i>	
Claire Lézier	

Holy

Valérie Delarue

2016

Geglazuurd steengoed

Collectie van de stad La Louvière

Concrétion

Thérèse Lebrun

2018

Porselein

Collectie van de artiest

biografie

8 november 1934

- Geboorte van Georges Vercheval in Charleroi. Boris Vercheval, zijn vader, is mijnwerker en Léonie Crispeels, zijn moeder, is melkverkoopster.

16 maart 1939

- Geboorte van Jeanne Vervoort in Charleroi. Haar vader, Émile Vervoort, is mijnwerker en haar moeder, Gabrielle Danckers, is fabrieksarbeidster.

1950

- Georges studeert fotografie aan de EAM van Vevey (kanton Vaud, Zwitserland).

1954

- Jeanne gaat in de leer bij "Lintermans", een bekend kapsalon in Brussel.

1955

- De vader van Jeanne opent een kapsalon in het familiehuis.
- Jeanne volgt tekenlessen aan de Academie voor Schone Kunsten van Charleroi. Daar ontmoet ze Georges...

1957

- Georges opent een fotostudio in Gilly, op

nummer 113, chaussée de Fleurus.

1958

- Georges en Jeanne trouwen in Montignies-sur-Sambre en gaan in Gilly wonen. Georges heeft daar zijn fotostudio en Jeanne haar kapsalon op de bovenverdieping.
- Geboorte van hun dochter Véronique.

1960

- Ze verhuizen naar Sint-Joost-ten-Node, en vervolgens naar Schaarbeek.
- Georges werkt als kleurcorrector bij Meuter-Titra (filmstudio's in Sint-Joost).
- Geboorte van hun zoon Laurent.

1961

- Georges richt een fotografiecursus op aan de Kunstacademie van Maredsous. Hij ontmoet daar directeur Grégoire Wathélet, de keramisten Richard Owczarek en Antonio Lampecco, evenals beeldhouwer Félix Roulin en schilder Marcel Warrant.

1963-1967

- Periode van politieke betrokkenheid van het echtpaar binnen

marxistische, pacifistische en anti-imperialistische organisaties.

- Deelname van het echtpaar aan anti-atoommarsen en vredesmarsen.
- Ontdekking van het Brussels Volkstheater (TPB) en ontmoeting met baron Antoine Allard (1907-1981), een emblematische figuur van het Belgisch pacifisme.
- Deelname aan de oprichting van het Solidariteitscomité België-Vietnam.
- Jeanne zet zich in voor de Actie voor vrede en onafhankelijkheid van volkeren (APIP). Ze is afgevaardigde bij het Wereldcongres voor Vrede, Nationale Onafhankelijkheid en Algemene Ontwapening, georganiseerd door de Wereldraad (1965) in Helsinki, evenals op de Conferentie van Niet-gebonden Landen in Djakarta (Indonesië).
- Op 12 november 1967 komt er een einde aan de communistische ervaring van Jeanne en Georges; ze worden uitgesloten wegens "meningsverschillen".
- Georges geeft les in fotografie aan het IAD (Instituut voor Kunsten en

Media).

1965-1979

- Op verzoek van Germaine Faider wordt Georges de fotograaf van het Koninklijk Museum van Mariemont.

1969

- Verhuis naar een landelijke omgeving, in Rance en Froidchapelle, tussen Beaumont en Chimay.
- Geconfronteerd met de dramatische gevolgen van een clandestiene abortus bij een van haar buurvrouwen, wordt Jeanne zich plotseling bewust van de discriminatie waarmee vrouwen worden geconfronteerd.
- Georges geeft les aan de Academies voor Schone Kunsten van Doornik en Charleroi.

1969

- Verhuizen naar de regio van het Centrum, naar La Hestre. Jeanne werkt als "aankoopster" voor Cora, een "grootwarenhuis" in opbouw in La Louvière.

1970

- Begin van feministisch activisme in de arbeidersklasse in de vorm van radicale en pragmatische activisme

binnen bedrijven.

- Geïnspireerd door de Dolle Mina's in Nederland en Vlaanderen, richt Jeanne de beweging Marie Mineur op voor de verdediging van vrouwenrechten.
- De groep Marie Mineur ondersteunt de eisen van vrouwelijke arbeiders, die destijds talrijk waren in de fabrieken in de regio van het Centrum.
- Naast haar inzet voor het recht op anticonceptie, richt Jeanne samen met Christiane Rigomont het eerste SOS Abortus-netwerk op, een kanaal voor veilige abortus.

1972

- Deelname aan de publicatie van het Klein Rode Boek voor Vrouwen, een collectief werk. Geïllustreerd door humoristische tekeningen van Anne Thirion, doorbreekt het de taboes rond het lichaam en seksualiteit, eist het recht op plezier, het recht op zelfbeschikking over het eigen lichaam, en daarmee het recht op anticonceptie en abortus.
- Portfolio 23 Terrils, 23 originele foto's (in oplage van 30) van Georges, met een tekst van Jeanne onder het pseudoniem

Jeanne Ruchet.

11 november 1972

- Mobilisatie van verschillende feministische collectieven voor de organisatie van de Eerste Vrouwendag in Passage 44 in Brussel, waar Simone de Beauvoir is uitgenodigd. Het is een groot succes: 8000 vrouwen nemen deel!

1973

- Organisatie van steunbetogingen voor dokter Willy Peers, gearresteerd op 16 januari voor het uitvoeren van abortussen. Hij wordt een maand later vrijgelaten.
- Jeanne neemt deel aan het tijdschrift Les Cahiers du GRIF (Groupe de Recherche et d'Information Féministes).

1976

- Specifieke steun van de Marie Mineur voor vrouwen die harder worden getroffen door fabriekssluitingen. Verdediging van hun recht op werkloosheidsuitkering.
- Oprichting van de Groep voor de Verdediging van Terrils door het echtpaar, samen met Bernard Josse, Chantal Lemal-Mengeot

en Franco Meraglia.

1978

- Publicatie van het boek Terrils, een collectief werk ter verdediging van de terrils, gecoördineerd door Jeanne.
- Oprichting van de vzw l'Une et l'Autre om de publicatie te ondersteunen van het nulnummer van het vrouwelijke informatieblad Voyelles: "een initiatief van vrouwen [...] bedacht, geschreven, geïllustreerd en beheerd door een team van vrouwen. De keuken grenst aan de politiek, de psychologie aan het sociale, de mode aan de economie, het huis aan de wereld. Zoals in het dagelijks leven, in ons vrouwenleven, zal Voyelles niet triest of overdreven vrolijk zijn. Het zal het dynamische en levende beeld zijn van de vrouwen van onze tijd" (Voyelles, 12/1978, Nr. 0, p. 3).

1979

- Oprichting van de vzw Photographie Ouverte door Georges. Charles De Rouck, Robert Rousseau, Pierre d'Harville en Franco Meraglia nemen eraan deel.

1980

- Georges geeft fotografie aan La Cambre.
- Het project voor de oprichting van een fotografiemuseum in Charleroi wordt concreet.
- In het Paleis voor Schone Kunsten van Charleroi vindt de eerste Internationale Foto Triënnale plaats, op initiatief van Georges en Robert Rousseau.

1981

- Opening van de Galerie van het Fotografiemuseum in het centrum van Charleroi, als voorloper van het museumproject in Mont-sur-Marchienne (60 tentoonstellingen). De galerie blijft actief tot de opening van het museum in 1987.
- Lancering van de eerste Open fotografieprijs in het tijdschrift Voyelles.
- Tentoonstelling Vrouwelijke Fotografen in de Galerie van het Fotografiemuseum.

1982

- Laatste publicatie van het tijdschrift Voyelles.

1983

- Op initiatief van Jeanne, met de medewerking van Jean-Luc Deru, Bernard Bay en Véronique

Vercheval, worden de Archives de Wallonie opgericht. Er worden boeken gepubliceerd over de glasfabrieken van Wallonië, de staalindustrie, de mijnen, de landbouw, de gezondheidswerkers, de Italianen van Wallonië, enz. Talrijke fotografen zijn hierbij betrokken.

- Vercheval, the Archives of Wallonia are created. Works are published on the glassworks of Wallonia, steel industry, coal mining, agriculture, healthcare workers, Italians in Wallonia, etc. Numerous photographers are associated.
- The French Community of Belgium fully supports the creation of the Museum of Photography.

27 avril 1987

- Inauguration of the Museum of Photography in Charleroi, at the former Carmelite convent in Mont-sur-Marchienne. Georges manages the institution with Jeanne until 2000.

2000-2009

- Georges chairs the association Culture et Démocratie, founded by Bernard Focroulle.

- **2012**

L'ordre des choses : Photographie 1958-1988, a retrospective of Georges' work at the Museum of Photography.

Note...

Jeanne and Georges were awarded the ranks of Commander and Officer, respectively, of the Walloon Order of Merit.

... and they are both members of the Folkloric Order of the Companions of the Wolf.

De Marie Mineur-beweging en Maria Moreau

De Marie Mineur van La Louvière, opgericht door Jeanne Vercheval en een tiental activisten uit de regio, waren een alternatieve syndicale beweging die zich inzette voor de rechten van werkende vrouwen in bedrijven zoals de glasfabrieken van Manage, de confiserie Kwatta Lamy Lutti en de faïencerie Boch Keramis in La Louvière.

Ze organiseerden en ondersteunden een staking na het onterecht ontslag van de vertegenwoordigster Maria Moreau. Maria, die in 1965, op 33-jarige leeftijd, bij de Boch Frères-fabriek begon, ontdekte al snel de noodzaak om de rechten van de arbeiders te verdedigen en hen bewust te maken van hun rechten. Voor haar eerste functie werd ze toegewezen aan de afdeling waar serviesgoed werd gegoten, en realiseerde zich snel de zware werkomstandigheden. Ze werd al snel gezien als «té militant» en werd naar een zogenaamd «rustigere» werkpost verplaatst. In een interview met Keramis in 2022 vertelde ze: «Ze verplaatsten me naar het andere uiteinde van de fabriek, helemaal gescheiden van het gebied waar ik eerst werkte: een andere kantine, verschillende werktijden... Ik was bij de dienst beschildering op glazuur. De ingenieur zei: 'Dit is een rustige afdeling. 'Je moet hier zwijgen.' «Ik stond aan de tafel, dat wil zeggen, ik diende de arbeiders in de productie.»

In 1970 werd ze de eerste vrouwelijke syndicale vertegenwoordigster voor de serviesafdeling. Vijf jaar lang vocht ze tegen de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen. Ze aarzelde niet om de term vrouwelijke slavernij te gebruiken om de arbeidsomstandigheden voor vrouwen in de fabriek te beschrijven. Ze zette zich in voor hogere lonen en betere infrastructuur, en specifiek ook voor de toekenning van nieuwe premies.

In 1975 werd ze ontslagen. «Ik ben ontslagen omdat ik een wilde staking zou hebben uitgelokt en gesteund, maar die was helemaal niet wild omdat er een voorafgaande kennisgeving was.» «Maar ze probeerden me al een tijdje eruit te krijgen.»

Haar ontslag slaat in als een bom en markeert een belangrijk moment in de vakbondsgeschiedenis van Boch. Het resultaat was een bezetting van de fabriek voor anderhalve maand. De arbeiders vroegen om de herintegratie van Maria Moreau, maar de directie stond dit alleen toe als ze haar vakbondsactiviteiten zou opgeven, wat ze weigerde. Ze verliet de fabriek en werd na 15 jaar proces erkend als een syndicaal slachtoffer.

Grande Nef – Grote Zaal

Exemplaren van het maandelijks tijdschrift *Voyelles* en *Le petit livre rouge des femmes*
Collectie Jeanne et Georges Vercheval

Zonder Titel
Sylvie-Anne Debrichy
Ca. 1970
Geglazuurd steengoed
Collectie van Jeanne et Georges Vercheval

Zonder Titel
Michel Debrichy
Ca. 1970
Geglazuurd steengoed
Collectie van Jeanne et Georges Vercheval

Zonder Titel (6 vazen)
Antonio Lampecco
1971-1979
Geglazuurd Keramiek
Collectie van de Federatie Wallo-
nië-Brussel

Théières
Antoine De Vinck
1980
Geglazuurd steengoed
Collectie Keramis – Donatie van de familie De Vinck

Papillon n°1
Antoine De Vinck
1976
Geglazuurd steengoed
Collectie van de Federatie Wallo-
nië-Brussel

Le Grand Africain
Antoine De Vinck
1985
Geglazuurd steengoed
Collectie van de Federatie Wallo-
nië-Brussel

La Cavale
Antoine De Vinck
1980
Geglazuurd steengoed
Collectie Keramis – Donatie van de familie De Vinck

Zonder titel
Monika Von Boch
Niet gedateerd
Keramiek, hout en gaas
Collectie Jeanne et Georges Ver-
cheval

Zonder titel
Simon Du Chastel
Niet gedateerd
Geglazuurd steengoed
Collectie van de Federatie Wallo-
nië-Brussel

Agglomérat (10 werken)

Simon Du Chastel

Niet gedateerd

Geglazuurd steengoed

Collectie van de Federatie Wallo-
nië-Brussel

Epis de fâitage

Simon Duchastel

Niet gedateerd

Geglazuurd steengoed

Collectie van de Federatie Wallo-
nië-Brussel

Oeuf fécondé n°2

Simon Du Chastel

Niet gedateerd

Geglazuurd steengoed

Collectie van de Federatie Wallo-
nië-Brussel

Tabakspot

Simon Du Chastel

1970

Geglazuurd steengoed

Collectie van de Federatie Wallo-
nië-Brussel

Vaas n°4 / Vaas / Kopje

Richard Owczarek

1962/1966

Geglazuurd steengoed

Collectie van de Federatie Wallo-
nië-Brussel

Praktische Informatie

Keramis, Centrum voor de Keramiek van de Franse Gemeente van België vzw

1 Place des Fours-Bouteilles,
7100 La Louvière, België

Openingstijden

Maandag: gesloten

Dinsdag: 9:00 - 17:00

Woensdag > Zondag: 10:00 - 18:00

Gesloten: 01.01, 24, 25 en 31.12 + tijdens de carnaval van La Louvière (30.03 > 01.04.25)

www.keramis.be
+32 (0)64 23 60 70
info@keramis.be

 Keramis

 @keramis

